

کتابخانه مجلس ملی ژاپن شامل دو مجموعه است:

۱. کتابخانه‌های مجلس سنا و مجلس شورا که هر دو متعلق به مجلس قانونگذاری امپراتوری پیشین هستند و در سال ۱۸۹۰ تأسیس گردیده‌اند.

۲. کتابخانه امپراتوری که در سال ۱۸۷۲ زیر نظر وزارت آموزش که یکی از نهادهای اجرایی دولتی است تأسیس گردید. چون کتابخانه امپراتوری مخزن کتابهای مربوط به قبل از جنگ بود و طبق قانون تأسیس گردید، مجموعه وسیعی از مواد چاپ شده در ژاپن امروز، از آغاز دوران میجی را شامل می‌باشد. قسمت اعظم مجموعه به کتابخانه مجلس ملی فعلی منتقل گردید و اساس مجموعه حاضر را تشکیل داد. این کتابخانه طی ۴۰ سال عمر خود به عنوان کتابخانه معتبر و مهم ژاپن سعی در حفظ میراث فرهنگی این کشور دارد.

ویژگیها

کتابخانه مجلس ملی ژاپن، به مرجع قانونگذاری که محل استقرار بالاترین قدرت در این کشور است تعلق دارد. این کتابخانه صرفاً کتابخانه‌ای ملی است و تدارک خدماتی برای مجلس، دولت و مردم ژاپن را برعهده دارد. تمام انتشارات ژاپن توسط کتابخانه که پایه‌های اطلاعاتی نشریات داخلی را تأمین می‌کند، جمع‌آوری می‌گردد. این اطلاعات به شکل گسترده‌ای در دسترس عموم قرار دارد. به بیان دیگر کتابخانه مجلس ملی ژاپن دایره مرجع وسیعی برای مردم است و وظیفه پیچیده تدارک خدمات تحقیقاتی اعضای مجلس را نیز به عهده دارد.

تشکیلات

کتابخانه مجلس ملی ژاپن تحت اداره مقامات رسمی مجلس نمایندگان و مجلس سنا قرار دارد و کمیته‌های دائمی قانونگذاری و مدیریت هر دو مجلس بر آن نظارت دارند. سرپرست کتابخانه توسط مقامات رسمی و با تصویب مجلس انتخاب می‌شود و کمیته‌های دائمی قانونگذاری و مدیریت دو مجلس بر قوانین و مقررات اداره کتابخانه، امور جاری و بودجه آن نظارت دارند. سرپرست کتابخانه منزلتی برابر با وزارت کشور دارد. هم اکنون (اول آوریل ۱۹۹۱) تعداد کارکنان با احتساب سرپرست و معاون او ۸۵۰ نفر است. کارکنان کتابخانه از طریق آزمون انتخاب می‌گردند.

عنوان کتابخانه مجلس ملی ژاپن شامل کتابخانه اصلی، کتابخانه داخلی مجلس، کتابخانه اوینو، کتابخانه آسیایی و سی و پنج واحد کتابخانه‌ای در مراکز اجرایی و قضایی دولت است:

- کتابخانه داخلی مجلس ملی در ساختمان مجلس قرار داشته و به درخواستهای فوری اعضای مجلس ملی و کارکنان مجلس

ترجمه: عبدالحی

کتابخانه مجلس ملی ژاپن

کتابخانه مجلس ملی ژاپن که طبق الگوی کتابخانه کنگره آمریکا ساخته شده است در ماه فوریه سال ۱۹۴۸ تأسیس و در پنجم ژوئن همان سال افتتاح گردید. در نظامنامه این کتابخانه هدف از تأسیس آن چنین بیان شده است:

به موجب این سند کتابخانه مجلس ملی ژاپن در نتیجه این ایمان استوار که حقیقت باعث آزادی ماست و با هدف کمک به صلح بین‌المللی و اصول حکومت ملی در ژاپن، که در قانون اساسی ما وعده داده شده تأسیس می‌گردد.

رسیدگی می‌کند.

۲. کتابخانه اصلی شامل یک دفتر و شش بخش است که عبارتند از بخش اداری، بخش مرجع قانونگذاری و تحقیقات، بخش آموزش، بخش کتب، بخش نشریات، بخش موضوعات ویژه و بخش هماهنگی.

۳. شعبه کتابخانه اوینو یا کتابخانه سلطنتی پیشین شامل بخش وسیعی از مجموعه‌های انتقال یافته به کتابخانه اصلی است. در این شعبه رساله‌های انتشار یافته دکتری پس از سال ۱۹۲۳ و مجموعه آشی هارا جهت مطالعه عموم نگهداری می‌شود.

۴. کتابخانه آسیایی این بخش به عنوان شعبه‌ای تحت قرارداد بنیاد Toyo Banko عمل کرده و به سبب مجموعه موضوعات آن در ارتباط با آسیا مورد توجه است.

۵. سی و پنج کتابخانه فرعی در دفاتر اجرایی و قضایی شامل کتابخانه‌های فرعی، دفاتر دولتی و کتابخانه دیوان عالی بوده و به گردآوری مطالب، امور مربوط به اقتباس در داخل کتابخانه و هماهنگی خدمات تحقیقاتی اشتغال دارند. این مجموعه کتابخانه‌ای در نوع خود در جهان بی‌نظیر است.

گردآوری و مراقبت

ذخیره‌سازی. کتابخانه مجلس ملی ژاپن مخزن منحصر به فرد کتاب، حاوی مجموعه انتشارات ژاپنی (از جمله نقشه، عکس، میکروفیلم و غیره) است، این کتابخانه شماره‌های فراوانی از نشریات دولتی و انتشارات موجود محلی و یک شماره از هر نشریه خصوصی را تحت عنوان ذخیره ویژه مجموعه قوانین کتابخانه ملی دریافت می‌دارد.

برای مجموعه‌های منابع بخش داخلی کتابخانه معمولاً بودجه متعادل جهت هزینه‌های چاپ شماره‌های نشریه (به طور عمده نیمی از قیمت نشریه) پرداخت می‌شود. نشریاتی که به این ترتیب گردآوری می‌شوند با عنوان کتابشناسی ملی ژاپن، دیسک‌های مغناطیسی و صور دیگر گردآوری شده و به شکل گسترده‌ای در ژاپن و خارج از آن توزیع می‌گردد.

خریداری. نسخه‌هایی از کتابها و نشریات داخلی هنگامی که تقاضای مرتب برای آنها وجود داشته باشد خریداری می‌گردند. کتابها و مواد قدیمی خارجی و غیرقابل مبادله یا اهدا نیز خریداری می‌گردند. نشریات علمی و فنی و همچنین کتب مربوط به علوم اجتماعی بخش وسیعی از متون خارجی خریداری شده را تشکیل می‌دهند.

مبادلات و هدایا. گردآوری مواد از طریق مبادلات بین‌المللی مخصوصاً انتشارات دولتهای خارجی و سازمانهای بین‌المللی نقش مهمی در ساختار مجموعه‌های خارجی کتابخانه دارد. بسیاری از

مجموعه‌های ارزشمند نظیر اسناد تاریخ سیاسی ژاپن امروزی، توسط افراد به کتابخانه اهدا می‌شود.

کتابخانه مجلس ملی ژاپن آرشیو معتبری است که میراث فرهنگی مردم ژاپن به شمار می‌رود. اخیراً به دلایل گوناگون در مجموعه کتابخانه آفات و خساراتی مشاهده گردیده، و به همین دلیل کتابخانه اقدام به تأسیس دفتر طرحهای حفاظتی جهت بررسی امکاناتی نظیر استفاده از کاغذ بدون اسید و تبدیل مواد مکتوب به میکروفیلم نموده است.

مجموعه‌های اصلی

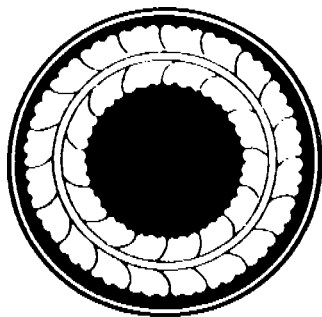
این مجموعه شامل اسنادی است که تاریخ توسعه سیاستگذاری جدید ژاپن را در نیمه دوم قرن نوزدهم و پس از آن ترسیم می‌کند. در این زمینه می‌توان مجموعه‌ای مشتمل بر دوست هزار فقره که شامل خاطرات، مکاتبات، یادداشتهای غیررسمی و موضوعات روزمره مرتبط با کار متعلق به رجال سیاسی، سفراء، نظامیان و مقامات رسمی دولتی و بازرگانانی که در سیاستگذاریهای جدید ژاپن سهم بوده‌اند نام برد.

بالغ بر ۳۰,۰۰۰,۰۰۰ صفحه اسناد منتشر شده توسط ستاد سرفرماندهی نیروهای متفق در طول دوره اشغال توسط اداره ثبت و بایگانی ملی ایالات متحده ارائه شده و کتابخانه مجلس ملی ژاپن در سال ۱۹۷۸ آغاز به تبدیل همه این مدارک به میکروفیلم و میکروفیش کرده است.

اسناد قانونی و پارلمانی. این مجموعه بزرگترین مجموعه ژاپنی و خارجی مواد قانونی و پارلمانی در ژاپن است که تقریباً معادل ۲۸۰,۰۰۰ جلد کتاب (۱۲۰,۰۰۰ کتاب داخلی و ۱۶۰,۰۰۰ کتاب خارجی) است. این کتابها به طور مثال شامل پیش‌نویسهای ۳۰ مجلس ملی و نمونه‌های روزنامه‌های رسمی، مجموعه کامل قوانین اساسی، آراء قضایی و رسالاتی از قریب ۱۰۰ کشور است. مجموعه نقشه‌ها، به طور تقریب شامل ۳۴۰,۰۰۰ نقشه داخلی و خارجی، مجموعه‌ای تقریباً کامل از نقشه‌های رسمی ژاپنی از آغاز عصر میجی، نظیر نقشه‌های موضوعی، نقشه‌های جغرافیایی و نمودارهای آبخشاسی است. علاوه بر اینها، در این مجموعه، نقشه‌هایی نظیر نقشه پوششهای گیاهی و نقشه تقسیمات جغرافیایی، نقشه شهرها، نقشه‌های جغرافیایی کشورهای خارجی و مانند آن نیز وجود دارد.

متون علمی و فنی

کتابخانه مجلس ملی ژاپن به عنوان مرکز تهیه اطلاعات علمی و فنی در حدود ۲۳,۰۰۰ عنوان نشریات منظم خارجی را فراهم کرده و در دسترس قرار داده است. این نشریات در ارتباط با علوم و فنون،

گزارشهای مربوط به قدرت هسته‌ای و انرژی، پایان‌نامه‌های خارجی و اوراق و استانداردهای انجمنها و محافل دانشگاهی است.

متون نفیس و نایاب

کتابخانه دارای کتب کمیاب فراوان و متون قدیمی از دوران امپراتوری ایدو و قبل از آن است. به عنوان مثال، در این بخش کتابهایی از اسناد سلسله «توکوگاوا شوگونات»، اسناد دفاتر قضایی شهرها، دیوان عالی قضایی و سلسله نامبرده و هیأت‌های اداره کننده معابد و آرامگاهها و همچنین اسنادی در ارتباط با فرمانروایان این سلسله نگهداری می‌شود.

اطلاعات مربوط به موسیقی

نمونه‌هایی از صفحات موسیقی منتشر شده در ژاپن نیز جزو ذخایر کتابخانه مجلس ملی ژاپن است. مجموعه صفحات موسیقی این کتابخانه که بزرگترین مجموعه کشور ژاپن محسوب می‌گردد افزون بر ۳۳۰,۰۰۰ عدد است.

مجموعه کتب خارجی مربوط به ژاپن

مجموعه کتابهای نگاشته شده توسط خارجیان در باره ژاپن، در سیاست گردآوری کتابخانه مجلس ملی از اولویت بسیاری برخوردار است. کتب موجود در این بخش هم‌اکنون در حدود ۲۰,۰۰۰ جلد بوده و شامل گزارشهای مبلغان مسیحی است که در قرن شانزدهم نگاشته شده‌اند. این کتابخانه فهرست متون مربوط به ژاپن به زبانهای غربی را در سال ۱۹۷۷ منتشر ساخت.

کتابشناسی‌ها و فهرست‌ها

فهرست عمومی کتب موجود در کتابخانه به طور اجمال به دو بخش کتابهای ژاپنی و کتب غربی تقسیم می‌گردد. این فهرستها منظم‌تر از فهرستهای کتابخانه سلطنتی و آن دسته از انتشاراتی است که از زمان تأسیس کتابخانه مجلس ملی تهیه شده‌اند. فهرستهای مورد بحث به شکل برگه و کتاب است. فهرستهای کتابی برای نشریات منظم ژاپنی، نشریات خارجی، نشریات منظم چینی و کره‌ای، روزنامه‌ها و نیز فهرستی برگه‌ای برای روزنامه‌ها شامل فهرست متعلق به کتابخانه سلطنتی پیشین موجود است.

کتابشناسی‌های خاص

در کنار فهرستهای پایه کتابخانه، کتابشناسی‌ها و فهرست‌های فراوانی گردآوری و منتشر گردیده است. برخی از این فهرست‌ها عبارتند از:

کتابشناسی ملی ژاپنی. چون کتابخانه مجلس ملی ژاپن به

موجب قانون تنها مخزن رسمی کتاب است وظیفه تدوین منظم فهرستهای انتشارات ژاپن را برعهده دارد. این کتابخانه کتابشناسی ملی ژاپن را به طور سالانه گردآوری کرده و انتشار داده و نشریه هفتگی آن یعنی «انتشارات جاری» را به چاپ رسانده است. انتشار این کتابشناسی‌ها در سال ۱۹۷۸ از طریق استفاده از کامپیوتر بهبود یافته و عنوان آنها به «کتابشناسی ملی ژاپن - فهرست هفتگی» تبدیل شده است. چون اطلاعات مربوط به کتاب که در این نشریه گردآوری شده در حافظه کامپیوتر ذخیره می‌گردد لذا اصطلاحات لازم به صورت خودکار امکان‌پذیر است.

فهرست نشریات منظم ژاپنی. این مجموعه فهرستی از مقالات ۳۳۰۰ نشریه آکادمیک ژاپن است. فهرست شامل دو بخش «علوم انسانی و علوم اجتماعی» و «علم و تکنولوژی» است که هر دو به صورت فصلنامه منتشر می‌شود.

فهرست عمومی مذاکرات مجلس. فهرستی از تصمیمات و مذاکرات نشستهای مجلسین و کمیته‌های مجلس ملی از نشست سی و نهم به بعد است که برای تمام این نشستها تهیه گردیده است. از نشست پنجاه و هشتم به بعد تمام صورت‌جلسات به حافظه کامپیوتر سپرده شده تا هرگونه اصلاحات خودکار امکان‌پذیر باشد.

فهرست قوانین و آیین‌نامه‌های ژاپنی. لیستی از کلیه قوانین و مقررات جاری ژاپن به همراه موضوعات، تاریخ و عنوانهای این مجموعه که از سال ۱۹۴۹ به بعد منتشر گردیده است مواد این فهرست را تشکیل می‌دهد.

استفاده از مجموعه

منابع موجود در کتابخانه ملی ژاپن بدون در نظر گرفتن ملیت در دسترس تمام افراد بیست سال به بالا قرار دارد. این اسناد جز در قسمتی از سالنهای مخصوص مطالعه به صورت قفسه بسته نگهداری می‌شوند. سالنهای مطالعه مجموعاً شامل شانزده سالن در ساختمان اصلی و ساختمانهای ضمیمه آن بوده و دارای ۱۹۰۰ صندلی است. خدمات تکثیر از اسناد کتابخانه ارائه می‌گردد. به افراد هیچ گونه

را انجام می‌دهد. کتابخانه ملی تقاضای فراوانی جهت امانت‌گیری منابع، نمونه‌برداری، راهنمای مراجعه و غیره از کتابخانه‌های سراسر کشور دریافت می‌دارد. بخش هماهنگی داخلی دایره ویژه‌ای برای ارائه خدمات فوری به این گونه‌ها دارد. این کتابخانه فهرستهای برگه‌ای انتشارات وابسته به کتابشناسی ژاپنی را تهیه کرده و میان کتابخانه‌ها و مؤسسات سراسر کشور توزیع می‌کند.

همکاری‌های بین‌المللی

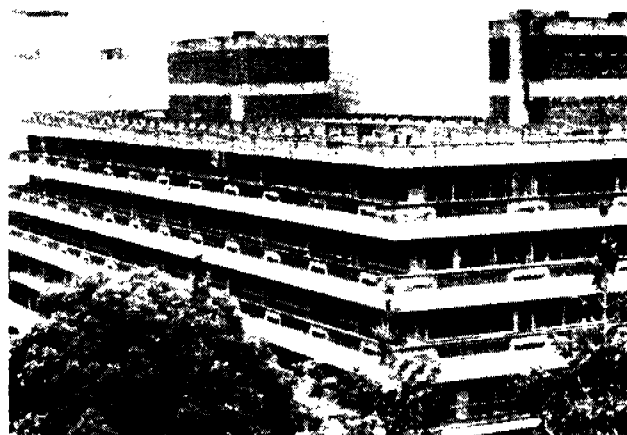
کتابخانه مجلس ملی ژاپن نماینده سایر کتابخانه‌های کشور در زمینه همکاری بین‌المللی کتابخانه‌های جهان است. اشکال گوناگون این همکاری‌ها شامل مبادله انتشارات خصوصی و دولتی با کشورهای خارجی، سرویس مرجع، نمونه‌برداری، امانات داخلی کتاب، مبادله اطلاعات کتابشناسی و نظایر آن بنا به درخواست مؤسسات خارجی است. در موارد فوق عملکرد کتابخانه از سال ۱۹۷۶ به عنوان مرکز ملی ژاپن (نظام اطلاعاتی نشریات بین‌المللی ISDS) نمونه‌ای از نقش آن در همکاری‌های بین‌المللی است.

ارائه خدمات به نابینایان

این کتابخانه به منظور رفع نیاز نابینایان از سال ۱۹۷۵ شروع به تولید و امانت‌دادن نوارهای ضبط شده ادبیات آکادمیک از طریق مرکز بریل ژاپن نموده است. همچنین از سال ۱۹۸۱ در جهت انتشار نشریات منظمی تحت عنوان فهرست ملی کتابهای ضبط شده و بریل جهت گردآوری نسخه‌های بریل به صورت کتب بزرگ چاپی تلاش می‌کند.

خود کار کردن فعالیتها

هدف از ماشینی‌کردن فعالیت‌های کتابخانه تکامل نظامی کاملاً خود کار در امور کتابخانه و در نهایت ایفای نقش مرکزی اطلاعاتی است که نوعی شبکه ارتباطی با کتابخانه‌ها و مراکز اطلاعاتی داخلی و خارجی به شمار می‌آید. آزمایشها در این زمینه در سال ۱۹۶۵ آغاز گردید و در سال ۱۹۷۱ یک مرکز کامپیوتر دایر شد. تا سال ۱۹۷۹ فعالیت‌ها معطوف به تدوین کتابشناسی و فهرستهای ماشینی بود ولی از آن پس این کار توسعه یافت. در آوریل ۱۹۸۱ مارک ژاپن^۱ تدوین گردید که برای اولین بار به ضبط اطلاعات به حروف چینی می‌کرد. این سیستم هر هفته در حدود ۱۲۰۰ عنوان کتابشناسی را تکمیل می‌کند و تا ۳۰ سپتامبر ۱۹۹۱ بیش از ۹۸۵,۳۱۷ نوار را شامل می‌شده است. از آوریل ۱۹۸۸ سیستم فوق با برنامه کامپیوتری (J-BISC) CD-ROM نیز مجهز شده است. قسمت اصلی کامپیوتر موجود از نوع HITAC-M680H با حافظه‌ای به ظرفیت ۶۴ مگابایت است. کتابخانه علاوه بر این سرویس‌های

کتاب یا سندی به امانت داده نمی‌شود، اما مبادلات کتاب بین کتابخانه‌ها وجود دارد و افراد می‌توانند از طریق آن کتابخانه‌ها درخواست کتاب نمایند.

تحقیقات و قانونگذاری

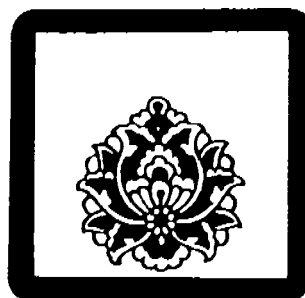
به منظور ارائه تحقیقات و خدمات کتابخانه به اعضای مجلس ملی جهت مذاکرات آنها، کتابخانه دارای یک دفتر مرجع قانونگذاری و تحقیق با بیش از ۱۵۰ نفر کارشناس است. این کارکنان به فعالیتهای تحقیقاتی گوناگونی اشتغال دارند. طراحی و تحلیل پیش‌نویسها و ارزیابی نشریات مختلف شامل سیاست، اقتصاد، دیپلماسی، آموزش و بهبود وضع اجتماعی و همچنین توسعه خدمات کتابخانه بر عهده آنهاست. صرف نظر از فعالیتهای مربوط به تقاضای مجلس ملی، کتابخانه امور تحقیقاتی و مطالعاتی در مورد ارائه راه‌حلهای ابتکاری جهت مشکلات احتمالی مورد بحث مجلس ملی را نیز به عهده دارد. نتایج این تحقیقات به شکل نشریه میان اعضای مجلس توزیع می‌گردد و در مواقع لزوم نشریه‌ای در مورد این مرکز به زبان انگلیسی در دسترس است.

خدمات مرجع

درخواست اطلاعات جهت یافتن و شناسایی کتب و موضوعات و همچنین تقاضای راهنمایی در مورد منابع مورد نیاز به وسیله تلفن و نامه پاسخ داده می‌شود. بخش هماهنگی داخلی پاسخگوی این قسم از اطلاعات و تقاضاها از کتابخانه‌های وابسته به کتابخانه مجلس است. کتابهای مرجع مانند دایرةالمعارفها، سالنامه‌ها، فهرستها و غیره در سالن مرجع در دسترس عموم است.

بخش هماهنگی داخلی کتابخانه

کتابخانه مجلس ملی ژاپن به عنوان کتابخانه مرکزی کشور هماهنگی میان کتابخانه‌های داخلی و سازمان کتابخانه‌های وابسته

کاملاً خودکار با شبکه‌های عمومی جهت شعبه‌های کتابخانه‌های مجلس ملی، دفاتر اجرایی دولت، دیوان عالی کشور و برخی کتابخانه‌های عمومی نیز طراحی شده است.

اداره امور مالی

کلیه هزینه‌های کتابخانه مجلس توسط دولت تأمین می‌گردد. بودجه سال مالی ۱۹۹۱ کتابخانه بدون در نظر گرفتن هزینه‌های سالانه ایجاد بنا و تعمیرات ساختمان اصلی معادل ۱۳۸۴۲ میلیون ریال است. سرفصلهای بودجه فوق از این قرار است:

واحد=میلیون ریال	درصد از کل	
۸,۹۵۹	۶۴٪	حقوق و دیگر هزینه‌های کارکنان
۱,۰۷۸	۷/۸٪	خرید کتب و موضوعات
۶۶۷	۴/۸٪	خدمات ماشینی
۳,۱۳۸	۲۲/۷٪	هزینه‌های متفرقه
۱۳,۸۴۲	۱۰۰٪	جمع کل

اگرچه کتابخانه مجلس ملی اجازه پذیرفتن هدایای نقدی را برای مصارف خاصی دارد، چنین هدایایی بسیار نادرند.

ساختمان و تأسیسات

نخست بخشهای مختلف کتابخانه در کاخ جداگانه آکاسا کا و چندین ساختمان دولتی استقرار یافتند. ساختمان اصلی امروزی در سال ۱۹۶۸ به اتمام رسید. بعدها به موازات کاهش توانایی ساختمان اصلی در پاسخگویی به انبوه روزافزون منابع، ایجاد بنای ضمیمه در سال ۱۹۸۱ آغاز گردید و در سال ۱۹۸۶ به اتمام رسید.

۱. بنای اصلی. مخازن در مرکز بنای اصلی قرار دارند. زیربنای مربوط به قفسه‌ها مربعی است که هر ضلع آن ۴۵ متر است و در ۶ طبقه ساخته شده است. این فضا به هفده مخزن تقسیم می‌گردد.

قفسه‌ها با طولی معادل ۱۷۲ کیلومتر، ظرفیتی معادل ۴,۵۰۰,۰۰۰ جلد کتاب را داراست. اطراف مخازن منطقه‌ای است با اضلاعی ۹۰ متری که در ۶ طبقه شامل سالنهای مطالعه و دفاتر ساخته شده است. مجموع وسعت زیربنای ساختمان اصلی مشتمل بر قفسه‌ها، دفاتر، سالنهای مطالعه و سایر تسهیلات ۷۳,۶۷۴ مترمربع است. در طول سال دما و رطوبت قفسه‌ها به ترتیب در ۲۲٪ و ۵۵٪ حفظ می‌شود. جهت حداکثر محافظت در مقابله با آتش سوزی از اسید گازکربنیک استفاده می‌شود. از لوله‌های فشار هوا و انتقال دهنده‌های عمودی جهت تحویل سریع کتاب بهره‌برداری می‌گردد. سالنهای مطالعه و تحقیقات برای اعضای مجلس در منتهی‌الیه جنوبی طبقه ششم در مقابل مجلس ملی مستقر هستند.

۲. بنای ضمیمه. ساختمان ضمیمه در نزدیکی بنای اصلی و متصل به آن قرار دارد. ساختمان طولانی و کم‌عرض بوده و از شرق به غرب ۱۴۰ متر طول و از شمال به جنوب ۴۳ متر عرض دارد. این بنا دارای ۴ طبقه بر روی زمین و ۸ طبقه در زیرزمین بوده و با زیربنایی معادل ۷۱,۵۹۴ مترمربع تقریباً به وسعت ساختمان اصلی است. قفسه‌ها کاملاً در زیرزمین قرار دارند. یکی از طرحهای ویژه نورگیری است که در مرکز فضای قفسه‌ها جهت روشنایی کف ساختمان تعبیه شده است. مخازن با ردیف‌هایی که در مجموع ۲۴۰ کیلومتر است گنجایشی معادل ۷,۵۰۰,۰۰۰ جلد کتاب دارد. نیمه غربی آن بخش از ساختمان که بر روی زمین قرار دارد به امور مربوط به ساختمان اختصاص داشته و نیمه شرقی جهت سالنهای مطالعه در نظر گرفته شده است تا عبور و مرور کار کتابخانه و بازدیدکنندگان کاملاً مجزا شود. یک سالن بزرگ به ارتفاع چهار طبقه مناطق مزبور را از هم جدا کرده و آنها را برای بازدیدکنندگان به سادگی قابل تشخیص می‌سازد. سالن نمایشنامه و سالن اجتماعات در جنوبی‌ترین سمت ساختمان قرار گرفته‌اند. نقاله‌های عمودی و افقی جهت حمل کتب و منابع در داخل قفسه‌ها تعبیه شده‌اند. مجموع زیربنای ساختمان اصلی و بنای ضمیمه ۱۴۵,۰۰۰ مترمربع است که قفسه‌ها با گنجایش دوازده میلیون جلد کتاب، پنجاه و سه درصد مساحت را به خود اختصاص می‌دهند.

فهرست‌های عمومی

کتابها به دو دسته ژاپنی - چینی - کره‌ای و کتب عربی تقسیم می‌شوند. فهرستبرگه‌های هر گروه شامل نام مؤلف، عنوان، موضوع، و شماره رده است. بنابراین خواننده می‌تواند کتاب را با عنوان یا نام نویسنده آن بیابد. موضوع و شماره رده هنگام درخواست خواننده برای یافتن کتابهای مربوط به یک موضوع یا زمینه خاص به آسانی قابل دسترس است. عناوین کتابشناسیها و فهرستها عبارتند از:

کتابشناسی ملی ژاپن، فهرست کتابخانه مجلس ملی ژاپن ۱۹۸۵-۱۹۴۸.

فهرست کتابخانه مجلس ملی ژاپن از کتب چاپ شده در عصر میجی Meiji.

فهرست عناوین کتابخانه سلطنتی ژاپن و کتب چینی از سال ۱۸۷۵ تا مارس ۱۹۴۹.

فهرست طبقه‌بندی‌شده کتابخانه سلطنتی و کتابخانه مجلس ملی از کتب ژاپنی و چینی از ۱۹۴۱ تا مارس ۱۹۴۹.

فهرست کتابخانه مجلس ملی از کتب غربی از سال ۱۹۴۸ تا ۱۹۵۸.

فهرست تهیه شده به صورت CD-ROM از کتب ژاپنی مورد نیاز کتابخانه مجلس ملی از ۱۹۶۹ نیز با ۲۲ ترمینال کامپیوتری در سالن فهرستها در دسترس قرار دارد.

برای مجلات و روزنامه‌ها فهرستهای کتابی زیر موجودند:

فهرست نشریات منظم ژاپنی و ضمایم آن.

فهرست نشریات خارجی.

فهرست نشریات چینی و کره‌ای.

فهرست برگه‌ای روزنامه‌ها.

فهرستهای کتابخانه ملی ژاپن نسبت به زمان کتابخانه سلطنتی تحولات زیادی یافته و رشته‌های آن تکامل بسیار پیدا کرده است.

شیوهٔ مراجعه خوانندگان

درهای ورودی خوانندگان در ضلع شرقی ساختمان اصلی و بنای ضمیمه قرار دارد. جهت ورود به کتابخانه و مطالعه کتب و موضوعات مورد نیاز کارت عضویت لازم است که در مقابل در ورودی به خوانندگان تحویل می‌گردد. کتابها در قفسه‌های ساختمان اصلی و نشریات در قفسه‌های ساختمان ضمیمه نگهداری می‌شود. از خوانندگان خواسته می‌شود که به فهرستهای عمومی مراجعه کرده و برگه درخواست را پر کنند و کتاب یا نشریه مورد نظر را به امانت بگیرند. لازم است خوانندگان پس از استفاده از منابع آنها را به محل مربوط به خود بازگردانند. همچنین خواننده باید کارت ورود را هنگام خارج شدن تحویل بدهد. سالن مطالعات عمومی، سالن موضوعات تاریخ سیاسی معاصر ژاپن، سالن متون تاریخی و کتب کمیاب و سالن مواد سمعی و بصری هر یک خدمات خاص خود را ارائه می‌دهند. این خدمات در بخش پذیرش برای مراجعه کنندگان توضیح داده می‌شود.

عناوین نشریات کتابخانه مجلس ملی ژاپن عبارتند از:

کتابشناسی ملی ژاپن (فهرست هفتگی و فصلنامه)

فهرست نقشه‌های موجود در کتابخانه

فهرست کتب کودکان.

فهرست جامع کتب ضبط شده و بریل ژاپن (سالنامه)

فهرست ادبیات ترجمه شده دوران میجی

لغتنامه نشریات علمی ژاپنی

فهرست نشریات ژاپنی: علوم انسانی و اجتماعی، علوم و فنون (فصلنامه)

صورت جامع روزنامه‌های میکروفیلم شده در ژاپن:

فهرست تحلیلی موضوعات

کتابشناسی معلولین در ژاپن (۱۹۴۵-۱۹۸۱)

فهرست مجموعه «آشی‌هارا» در کتابخانه مجلس ملی

فهرست تاریخی نهادهای اقتصادی مستقر در کتابخانه مجلس

ملی ژاپن

کتابشناسی مسائل زنان

فهرست پایان‌نامه‌های دکترای موجود در کتابخانه مجلس ملی

فهرست موضوعات مربوط به سیمای سیاسی ژاپن

فهرست قوانین و مقررات جاری ژاپن (سالنامه)

فهرست عمومی مباحثات مجلس (شامل کلیه نشست‌ها)

فهرست ساختارها و اسناد پارلمانی کشورهای خارجی ۱۹۸۷

انتشارات چینی و کره‌ای زبان (نامنظم)

لیست نشریات خارجی زبان (ماهنامه)

موضوعات مربوط به آسیا

فهرست جلسات و تجدیدنظر در ارتباط با مسائل مربوط به آسیا

(ماهنامه)

فهرست نشریات و روزنامه‌های چینی و کره‌ای ۱۹۸۸

راهنماهای مقامات و اعضای دولت از ۱۸۶۸-۱۹۴۷

فهرست مرجع پیشرفتهای علوم و فنون و زبانهای اروپایی

لیست ماهنامه انتشارات علمی و فنی خارجی و واقعیات آماری

ژاپن (سالنامه)

گزارش سالانه کتابخانه مجلس ملی

بولتن ماهانه کتابخانه مجلس ملی

ماهنامه کتاب

خبرنامه کتابخانه مجلس ملی

فهرست علوم کتابداری و اطلاع‌رسانی

خدمات مرجع کتابشناسی

خدمات اطلاعات علمی و فنی (فصلنامه)

خدمات قانونگذاری خارجی (دو ماه یکبار)

ماهنامه مرجع

فهرست انتشارات جوامع اروپایی ۱۹۵۴-۱۹۸۶

ژاپن از دیدگان خارجیان: فهرستی ترجمه شده به زبان ژاپنی از

کتب مربوط به ژاپن که در کتابخانه مجلس ملی موجود است.